

Vergaderjaar 2022–2023

31 293

Primair Onderwijs

31 289

Voortgezet Onderwijs

Nr. 668

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR PRIMAIR EN VOORTGEZET ONDERWIJS

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 april 2023

Met deze brief informeer ik u, mede namens de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, over de uitvoering van de motie van het lid Van Meenen (D66) aangaande het afschaffen van de waardering «Goed» en predicaat «Excellent» in het inspectiekader», die op 7 februari 2023 door uw kamer is aangenomen (Handelingen II 2022/23, nr. 46, item 16).¹

Onze leerlingen verdienen, ongeacht hun woonplaats of afkomst, goed onderwijs. Goed onderwijs is onderwijs dat recht doet aan ontwikkeling van alle talenten van alle leerlingen. Dit betekent dat we ook van scholen vragen om hun onderwijs zo goed als mogelijk vorm te geven en om continu bezig te zijn met verdere kwaliteitsverbetering. De overheid biedt hulp en grijpt in als de kwaliteit van een school te laag is, maar stimuleert scholen ook om zichzelf continu te verbeteren, in het belang van leerlingen.

Voor goed onderwijs is voldoen aan de minimumnorm dus uiteindelijk niet voldoende. Het is aan besturen, schoolleiders en leraren om voor die ambitie zorg te dragen. Het is belangrijk dat scholen evidence-informed werken en een kwaliteitscultuur borgen. De overheid heeft hierbij een stimulerende rol die zich niet alleen beperkt tot een kleine groep scholen. Dat kan (kwaliteits)verschillen tussen scholen vergroten, zorgen voor ongewenste concurrentie en werkt kansengelijkheid tegen. De overheid heeft dan ook een belangrijke rol om alle scholen hiertoe aan te sporen, waarbij zij bijvoorbeeld ook nauw samenwerken via het delen van kennis over wat wel en niet werkt.

In licht van deze visie en de recent aangenomen motie door uw Kamer schaf ik het predicaat «Excellent» en de waardering «Goed» op school-niveau af. Per 1 augustus zullen de aangepaste onderzoekskaders van de Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) in werking treden waaruit

¹ Kamerstuk 36 200 VIII, nr. 188.

de waardering «Goed» op schoolniveau geschrapt zal zijn. Ook zal het instellingsbesluit jury excellente scholen per voornoemde datum worden ingetrokken. Het predicaat «Excellent» en de waardering «Goed» op schoolniveau zullen vanaf die datum niet meer worden verstrekt. Op korte termijn start de inspectie, in samenwerking en met OCW, het reeds aangekondigde onderzoek over mogelijkheden voor een nieuw stimulerend instrumentarium, waar de Kamer in het najaar van 2023 over wordt geïnformeerd.

Waardering «Goed»

De waardering «Goed» is momenteel onderdeel van de onderzoekskaders van de inspectie. Op verzoek van een bestuur voert de inspectie een volledig kwaliteitsonderzoek uit en beoordeelt dan of aan een school deze waardering wordt toegekend. Om deze te ontvangen, moet een school voldoen aan de deugdelijkheidseisen en ambities realiseren die hierbovenuit stijgen. Het toekennen van deze waardering is voor de inspectie één van de manieren om haar stimulerende rol invulling te geven.

De inspectie kan op drie niveaus de waardering «Goed» uitspreken. De motie Van Meenen ziet specifiek op de afschaffing van deze waardering op schoolniveau. De waardering «Goed» op het niveau van standaarden en op bestuursniveau zijn onderdeel van het reguliere inspectietoezicht. Door het behouden van de waardering «Goed» op deze twee niveaus behouden we instrumenten om de ambitie van schoolteams en besturen te bevorderen. Ik vind het belangrijk om hen uit te blijven dagen het beste uit zichzelf te halen en zo goed mogelijk onderwijs te verzorgen. Dit past daarbij bij de wettelijke taak van de inspectie om kwaliteit te bevorderen en de ambitie uit het coalitieakkoord (Bijlage bij Kamerstuk 35 788, nr. 77) om actief te sturen op kwaliteit van onderwijs.

De onderzoekskaders voor het mbo worden niet gewijzigd.

Om recht te doen aan de inspanningen van de scholen en de inspectie die reeds zijn gepleegd, zullen aanvragen voor de waardering «Goed» in het lopende schooljaar nog worden afgehandeld door de inspectie, mits die in de onderzoeksplanning passen en voor 1 augustus kunnen worden afgehandeld.

Predicaat «Excellent»

De werkwijze bij het predicaat «Excellent» is anders. Scholen die eerst de waardering «Goed» hebben behaald, kunnen zelf een aanvraag indienen om het predicaat te behalen en worden vervolgens beoordeeld door een onafhankelijke jury. Deze beoordeling staat, in tegenstelling tot het onderzoek naar de waardering «Goed», los van de inspectie en is geen onderdeel van haar onderzoekskaders.

De laatste uitreiking van het predicaat «Excellent» zal in juni 2023 plaatsvinden. Ook daarbij wordt rekening gehouden met de reeds geleverde inspanningen door scholen de inspectie, alsmede die van de jury. De in juni 2023 uitgereikte predicaten zullen tot en met einde schooljaar 2025/2026 geldig blijven. Door in het schooljaar van 2023/2024 geen nieuwe aanvragen te behandelen of toe te kennen, zal het aantal gevoerde certificaten in de loop van drie jaar afnemen naar nul.

Uitwerken van nieuwe manieren van stimuleren kwaliteit

Zoals ik in mijn vorige brief over toezicht heb benoemd, hecht ik waarde aan het stimuleren van kwaliteit.² Ieder kind heeft recht op goed onderwijs. Daarom wil ik scholen prikkelen boven de minimumnorm uit te stijgen. Al eerder is aangegeven dat op korte termijn een onderzoek start naar de ontwikkeling van een nieuw instrumentarium om onderwijskwaliteit te stimuleren. Hierin wordt de evaluatie van het huidige instrumentarium meegenomen. Enerzijds moet met het nieuwe instrumentarium gekeken worden hoe de positieve prikkels om de kwaliteit van onderwijs continu te willen en kunnen verbeteren behouden kunnen blijven. Anderzijds moet het recht doen aan de zorgen vanuit de Kamer en het veld, bijvoorbeeld over mogelijke ongewenste concurrentie tussen scholen.

De Kamer zal in het najaar van 2023 over het resultaat van dit onderzoek en een mogelijk alternatief instrument worden geïnformeerd.

Dat de waardering «Goed» en het predicaat «Excellent» nu worden afgeschaft, doet niets af aan mijn waardering voor de inspanningen van scholen die hieraan hebben deelgenomen.

Zij hebben daarmee bijgedragen aan kwaliteitsverbetering in het onderwijs en daarvoor wil ik hen, en de jury excellente scholen, bedanken.

De Minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs,
A.D. Wiersma

² Kamerstukken 31 293 en 31 289, nr. 652.